

Stanovisko veriacich zúčastnených na sv. omši za zdravie a Božiu milosť pre arcibiskupa Róberta Bezáka v Trnave v bazilike sv. Mikuláša dňa 1.3.2014 a na modlitebnom stretnutí dňa 6.3.2014 k Vyhláseniu Trnavskej arcidiecézy zo dňa 6.3.2014.

Trnavská arcidiecéza vydala dňa 6.3.2014 „Vyhlásenie k incidentu v bazilike sv. Mikuláša“. V snahe poskytnúť verejnosti informácie o dôvodoch rozhorčenosti veriacich nad konaním kňaza na tejto sv. omši a o formách a intenzite jeho prejavu vydávame nasledujúce stanovisko.

Sv. omša bola zadaná a osobne zapísaná dekanom farnosti Trnava-mesto prof. ThDr. Stanislavom Vojtkom, PhD. s úmyslom „za zdravie a Božiu milosť pre arcibiskupa Róberta Bezáka“. Sv. omšu slúžil ThDr. Ján Košiar, ktorý bez akéhokoľvek opodstatnenia zmenil úmysel sv. omše a formuloval ho „za obrátenie Róberta Bezáka, za to, aby uznal svoj omyl a bol poslušný voči Svätému Otcovi“. Podľa kódexu kanonického práva kňaz nie je oprávnený svojvoľne meniť úmysel sv. omše, za ktorú bolo prijaté štipendium. Sv. omša musí byť odslúžená presne s takým úmyslom, ako bola zadaná. Veriacich, ktorí prišli na sv. omšu s úmyslom modliť sa za svojho arcibiskupa, táto zmena úmyslu veľmi rozhorčila. Je všeobecne známe, že sa Konferencia biskupov Slovenska vo veci odvolania arcibiskupa Róberta Bezáka vyjadrila v tom zmysle, že menovanie a odvolávanie biskupov je výsostne vecou Svätej Stolice a že v žiadnom z verejne známych dokumentov nie je uvedený dôvod, pre ktorý bol arcibiskup Róbert Bezák po troch rokoch svojho pôsobenia odvolaný z úradu. Slová o nutnosti obrátenia, uznania svojho omylu a výzva na poslušnosť k Svätému Otcovi implicitne znamenajú, že Róbert Bezák je podľa ThDr. Košiaru v stave ťažkého hriechu a že je neposlušný voči Svätému Otcovi. Takéto výroky sú podľa nášho názoru ohováraním a osočovaním a každý – aj arcibiskup Bezák – má prirodzené právo na česť svojho mena, na svoju dobrú povesť a úctu. ThDr. Košiar nemá na takéto tvrdenie žiadne dôkazy a jeho konanie je o to poľutovaniahodnejšie, že k vážnemu ohováraniu a osočovaniu arcibiskupa došlo počas vysluhovania sv. omše - Eucharistickej obety.

Sme presvedčení, že za následné prejavy nesúhlasu a rozhorčenia prítomných veriacich, ktorí vyjadrili svoj názor na zmenu úmyslu až po ukončení sv. omše, nesie jednoznačne zodpovednosť celebrujúci kňaz ThDr. Ján Košiar, pretože zmeneným úmyslom vyburcoval emócie veriacich. V žiadnom prípade však konanie veriacich nemožno nazvať „hrubým slovným napadnutím“ a už vonkoncom nie „hrozbami fyzického násillia“. Veriaci mu iba rázne a jednoznačne dávali najavo, že na zmenu úmyslu sv. omše a na výzvu na obrátenie arcibiskupa Bezáka nemal žiadne kompetencie. Nemožno hovoriť o konaní znesväcujúcom posvätný priestor chrámu, pretože diskusia nenarušila Eucharistickú slávnosť a udiala sa po jej ukončení, počas odchodu kňaza z baziliky. Taktiež nám nie je známy pojem, na základe, ktorého by v danej situácii mohlo dôjsť k podaniu trestného oznámenia. Máme za to, že konanie veriacich nemôže byť považované za trestný čin (pojem znesvätenia chrámu Trestný zákon nepozná) a podľa stupňa a intenzity konania by nebolo možné správanie žiadneho z veriacich kvalifikovať ani ako výtržníctvo. Ak by sa tým mienilo cirkevné právo, tak máme za to, že by sa primárne malo skúmať to, do akej miery v rozpore s ním konal ThDr. Košiar.

Ohradzujeme sa voči tomu, že sme to my, kto nedôstojným konaním vnáša do Cirkvi nenávisť, že sme to my, koho konanie má prvky neznášanlivosti a že sme to boli my, koho správanie na tejto svätej omši bolo v rozpore s pravidlami Desatora a s prikázaním lásky k blížnemu.

Od odvolania arcibiskupa Bezáka uplynulo 20 mesiacov a počas tohto dlhého obdobia sa modlíme, píšeme a hľadáme všetky možné cesty na odhalenie pravdy. Počas celého toho obdobia nedošlo k žiadnym incidentom. Obetovanie sv. omší pri príležitosti 54. narodenín bolo jednou z aktivít, ktoré robíme práve v súlade so základným prikázáním – prikázáním lásky. Stalo sa tak na základe našej výzvy, že na troch kontinentoch bolo odslúžených najmenej 94 sv. omší, z toho 64 na Slovensku. Pokiaľ máme informácie, okrem trnavskej baziliky nedošlo na žiadnej inej sv. omši ku konfrontácii názorov. Aj to je jeden z dôvodov, pre ktorú práve konanie ThDr. Košiara považujeme za príčinu vzniknutej situácie.

V tomto zmysle sme dňa 6.3.2014 napísali list arcibiskupovi Mons. Jánovi Oroschovi, ktorý na pravidelnom modlitbovom stretnutí „Na úmysel preukázania pravdy vo veci odvolania arcibiskupa Róberta Bezáka“, ktoré sa konajú každého šiesteho dňa v mesiaci o 17,00 pred katedrálou sv. Jána Krstiteľa v Trnave) podpísalo 283 veriacich (viď príloha).

Odmietame vyjadrenia snažiace sa urobiť z veriacich stojacich za arcibiskupom Bezákom a hľadajúcich pravdu a spravodlivosť vo veci jeho odvolania šíriteľov nenávisť, neznášanlivosti, hrubosti a násilia. Naopak, hlásime sa k slovám viceprovinciála Spoločnosti Ježišovej ThLic. Jozefa Šuppu, SJ, vyslovených v stanovisku ku knihe pátra Laba a verejne vyhlasujeme, že vynaložíme všetko úsilie pre to, aby naše skutky boli tak, ako sme sa o to snažili doteraz, konané v duchu vzájomnej úcty, lásky, pokoja a pravdy.

Vyhlasujeme že nie sme nikým organizovaní alebo riadení, ale sme voľná, neinštitucionalizovaná skupina veriacich, ktorých spája rovnaká bolesť. Každý z nás koná podľa svojho svedomia a za svoje konanie bude jednotlivo aj zodpovedať. Odmietame akékoľvek skutky nevraživosti voči osobe ThDr. Košiara na základe jeho vyhlásenia o tom, že sa bojí chodiť po Trnave.